

Inddrager Jorddrotten herefter Bondejord i Genhold til foranstaaende Bestemmelse, skal dennes Hartkorn medregnes under den Tiendedeel, som han ifølge § 2 i Lov af 19de Februar 1861 eller nærværende Lovs § 13 bliver berettiget til at inddrage og bruge som Hovedgaardsjord.

§ 5.

Enhver af Jorddrotten før eller efter denne Lovs Ikrafttræden truffen Bestemmelse eller Foranstaltning angaaende Gaardens fremtidige Overdragelse eller Anvendelse, som er til Ginder for den fuldstændige Gjennemførelse af denne Lovs Bestemmelser, er ugyldig. Herfra undtages dog Bestemmelser om Gaardens Salg til Selveiendom eller til Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte til Fæsteren selv, eller til hans Børn, Svigerbørn, Stedbørn eller Pleiebørn, eller, med Fæsterens Samtykke, til Andre. Hvor Jorddrotten har modtaget forud erlagt Indfæstning eller Recognition, uden at den derved tilfagte Fæste- eller Brugsret er traadt i Virksomhed, bliver, saafremt Gaarden sælges ved Auktion, et saadant Beløb at tilbagebetale, forsaavidt den Paagældende ikke selv er Kjøber, i hvilket Tilfælde det bringes i Afregning ved Pantebrevets Udstedelse.

§ 6.

Naar en Fæstegaard er overgaaet til Selveiendom paa den i § 1 bestemte Maade, tilstaaer Staten i Genhold til § 7 den sidste Bruger eller hans Efterladte en Pengefum lig den Deel af Kjøbesummen, som efter § 2 tilfalder Statskassen.

Udkomsten til denne Andeel af Kjøbesummen kan Brugeren eller hans Efterladte hverken pantsætte eller afhænde.

§ 7.

Er Gaarden bleven ledig, fordi Fæsterens Enke indgaaer nyt Egteskab, eller fordi en 50aarig Forpagtning er udløben, da udbetales den nævnte Pengefum til den frattraadte Bruger. I alle andre Tilfælde udbetales den til en af den afdøde Fæsters Børn, Børnebørn, Svigerbørn, Stedbørn eller Pleiebørn, hvorved den altid skal have Fortrinet, som Faderen, eller, hvis han ingen Bestemmelse herom har efterladt sig, Moderen bevislig dertil har udseet. Den gifte Fæster kan træffe saadan Bestemmelse uden Samtykke af Hustruen. Er Fæsteren erklæret umyndig, kan kun hans Hustru træffe Bestemmelse, men hun maa erhverve Børgens Stadfæstelse derpaa. Dersom den sidst afdøde Bruger er en Enke, er hendes Bestemmelse i den ommeldte Retning kun gyldig, forsaavidt hendes afdøde Mand ikke har efterladt sig nogen Bestemmelse. Dersom Hustruen har brugt Gaarden i Mandens Sted, t. Ex. ifølge Separation, Skilsmisse, Frd. 9de Marts 1838 § 6, er hendes Bestemmelse gyldig, selv om Manden maatte overleve hende.

Har ingen af disse bevisligt truffet et saadant Valg, og de efterlade sig flere Børn, Børnebørn, Svigerbørn, Stedbørn eller Pleiebørn, kunne disse selv tage Bestemmelse om, hvem den nævnte Sum skal tilfalde, naar de inden 4 Ugers Forløb efter Dødsfaldet kunne blive enige derom. Kunne de ikke blive enige, have Børnene stedse Fortrinet, og efter dem de Dvrige i den angivne Rækkefølge, saa at Børn gaae foran Børnebørn, disse foran Svigerbørn, og saa fremdeles. I hvert enkelt af de nævnte Slægtled gaaer dernæst Mand foran Kvinden, og af dem igjen den Ældre for den Yngre.

Har den sidste Bruger ikke efterladt sig Børn, Børnebørn, Svigerbørn, Stedbørn eller Pleiebørn, bliver den i Statskassen indbetalte Trediedeel af Kjøbesummen at anvende efter Indenrigsministerens nærmere Bestemmelse for at lette Fæsternes Efterladte paa de Gaarde, der i Genhold til § 2 i Lov af 19de Februar 1861 udtages af Jorddrotten til hans frie Naadighed, at komme i Besiddelse af anden Eiendom.